

ZN-II.9532.4.2021.1

Pani
Joanna Piasecka-Stabla
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu
ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. 11 Listopada 2a
64-600 Oborniki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 poz. 573) kontrolerzy w składzie:

- Bartosz Kamiński – Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu – kierownik kontroli,
- Dorota Michalska – starszy inspektor wojewódzki,
- Honorata Lewandowska – starszy inspektor wojewódzki,
- Monika Misiak – inspektor wojewódzki,
- Rafał Chalcarz – członek Wojewódzkiego Zespołu – lekarz

przeprowadzili w dniach od 10.09.2021 r. do 03.12.2021 r. kontrolę w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Obornikach z siedzibą przy 11 Listopada 2a, 64-600 Oborniki na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 06.09.2021 r., nr 160/21, której wyniki zostały zamieszczone w protokole z kontroli.

W związku z powyższym, na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 29) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Przedmiot kontroli obejmował:

- usytuowanie organizacyjne Powiatowego Zespołu;
- kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu;
- warunki organizacyjne i techniczne pomieszczeń Powiatowego Zespołu;
- prawidłowość i jednolitość stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- zgodność orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2020 r. do dnia zakończenia kontroli.

W trakcie kontroli zweryfikowano 50 losowo wybranych akt sprawy.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Obornikach oceniono pozytywnie z zastrzeżeniem następujących nieprawidłowości.

Analiza 21 ocen sporządzonych przez psychologa wykazała, że większość ocen została sporządzona poprawnie. W 4 sprawach treść oceny nie była spójna z końcową kwalifikacją orzeczniczą. Uzasadnienie oceny orzeczniczej nie powinno zawierać wyłącznie jej streszczenia. Najważniejsze przesłanki z oceny, które w oparciu o definicję ustawową danego stopnia niepełnosprawności stały się podstawą do zakwalifikowania do osób niepełnosprawnych, powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu.

Analiza 19 ocen sporządzonych przez pracownika socjalnego wykazała, że w 8 sprawach brak było ograniczeń funkcjonalnych wobec rozbieżności w podjętej decyzji pomiędzy członkami składu orzekającego. Ponadto, zdanie odrębne nie zawierało faktów, które pracownik socjalny wziął pod uwagę proponując dany stopień niepełnosprawności potwierdzające słuszność zajętogo stanowiska.

Analiza 5 ocen sporządzonych przez pedagoga wykazała, że 3 oceny zostały sporządzone poprawnie, zgodnie z obowiązującymi standardami orzecznictwymi. W 1 ocenie stwierdzono niespójność, gdyż pedagog w punkcie XII dokonał zapisu, że dziecko nie wymaga opieki, co stoi w sprzeczności z punktem XVIII sporządzonej oceny. Pedagog określając zakres i rozmiar potrzeb wyrażonych we wskazaniach uznał, iż dziecko wymaga konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. W drugiej ocenie pedagog nie odwołuje się do aktualnego poziomu samodzielności dziecka, podając przypuszczenia co do funkcjonowania orzekanego dziecka (punkt IV). Ocena charakteryzuje się małą szczegółowością, jest lakoniczna i sporządzona zbyt pobieżnie.

Analiza merytoryczna 50 ocen stanu zdrowia, sporządzonych przez lekarzy przewodniczących składów orzekających wykazała, że w 4 sprawach pojawia się wątpliwość czy tylko i wyłącznie na podstawie oceny dokumentacji medycznej bez oceny przedmiotowej osoby orzekanej zasadne jest przyznanie ustalonego stopnia niepełnosprawności na stałe. W 2 sprawach we wskazaniach w pkt. 5 wpisano brak konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, nie biorąc pod uwagę zawartej w dokumentacji medycznej możliwości progresji schorzeń i konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne wg wskazań lekarza leczącego.

Ponadto, stwierdzono, że usytuowanie organizacyjno-administracyjne Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Obornikach nie budzi zastrzeżeń.

Baza lokalowa Powiatowego Zespołu spełnia wymogi określone w § 24 i § 25 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r., poz. 857).

Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu uczestniczący w posiedzeniach składów orzekających w okresie objętym kontrolą posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz dokumenty je potwierdzające.

Przewodnicząca Powiatowego Zespołu zgodnie z przepisem § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, wyznaczała skład orzekający, w tym lekarza – przewodniczącego składu.

Zgodnie z przepisem § 33 pkt 2 ww. rozporządzenia dokonywano wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej. Lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji określał specjalność przewodniczącego składu orzekającego.

W sytuacji gdy lekarz dokonując wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej złożonej wraz z wnioskiem stwierdził, że jest ona niewystarczająca do wydania orzeczenia, Przewodnicząca Powiatowego Zespołu, zgodnie z § 6 ust. 5 ww. rozporządzenia zawiadamiała osobę zainteresowaną odrębnym pismem o konieczności jej uzupełnienia wraz z wyznaczeniem terminu złożenia brakującej dokumentacji, z pouczeniem, że nieuzupełnienie jej w określonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

W większości spraw ustalenia dotyczącego obowiązkowego stawiennictwa strony na posiedzeniu składu orzekającego dokonywał lekarz wyznaczony do przeprowadzenia wstępnej weryfikacji złożonej dokumentacji, co jest niezgodne z § 8 ust. 4 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności gdyż zgodnie z powyższym przepisem takiego ustalenia dokonuje lekarz – przewodniczący składu orzekającego.

Powiatowy Zespół, zgodnie z przepisem § 7 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, zawiadamiał stronę o terminie rozpatrzenia wniosku nie później niż 7 dni przed dniem jego rozpatrzenia. Zawiadomienia zawierają pouczenie zgodne z przepisem § 7 ust. 6 ww. rozporządzenia, który nakłada na stronę obowiązek usprawiedliwienia swojej nieobecności w ciągu 14 dni od daty posiedzenia składu orzekającego pod rygorem pozostawienia sprawy bez rozpoznania.

Wszystkie sprawy były załatwiane zgodnie z przepisem art. 35 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego. W przypadku niezakończoności sprawy w terminie Powiatowy Zespół, zgodnie z art. 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz § 19 ust. 3 pkt 3 ww. rozporządzenia, zawiadomił stronę o niezakończoności sprawy w terminie i wyznaczał nowy termin do jej załatwienia.

W 6 sprawach na orzeczeniu lekarz – przewodniczący składu orzekającego podpisał się bez wskazania specjalności.

Ponadto, w uzasadnieniach orzeczeń o stopniu niepełnosprawności brak jest odniesienia się do ustawowych kryteriów kwalifikujących do stopnia niepełnosprawności.

Biorąc pod uwagę oceny zawarte w wystąpieniu pokontrolnym zaleca się co następuje.

1. Oceny psychologiczne, funkcjonowania społecznego oraz pedagogiczne winny wskazywać na fakty udowodnione i istotne w sprawie. Należy je sporządzać w sposób pełny i wyczerpujący z wykorzystaniem w pełni dostępnych źródeł informacji, tak aby w pełni obrazowały funkcjonowanie osób orzekanych uzasadniające ostateczną kwalifikację orzeczniczą.
2. Oceny stanu zdrowia wypełniać w sposób pełny w każdym jej punkcie, a w szczególności poprawnie dokumentować stan zdrowia osoby orzekanej w zakresie opisu badania podmiotowego, opisu badania przedmiotowego, opisu zakresu i rodzaju ograniczeń stwierdzanych u osoby orzekanej oraz wynikającego ze schorzeń opisu naruszenia sprawności organizmu osoby orzekanej. W przypadkach przyznania wskazania do uzyskania karty parkingowej – w ocenie zamieszczać wpis mówiący o znacznie ograniczonych możliwościach samodzielnego poruszania się osoby orzekanej. W każdym przypadku zamieszczać merytoryczne uzasadnienie podjętego rozstrzygnięcia, zawierające w szczególności wskazanie faktów uznanych za istotne w sprawie i udowodnione.
3. Ustalenia dotyczące obowiązkowego stawiennictwa strony na posiedzeniu składu orzekającego zgodnie z § 8 ust. 4 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności powinien dokonywać lekarz – przewodniczący składu orzekającego.
4. Lekarz – przewodniczący składu orzekającego powinien podpisać orzeczenie wraz ze wskazaniem specjalności.
5. W uzasadnieniach orzeczeń odnosić się do ustawowych kryteriów kwalifikowania do stopnia niepełnosprawności.

Działając na podstawie § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne i proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego Beata Winięcka
Przewodnicząca
Wojewódzkiego Zespołu
do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Województwie Wielkopolskim